

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I és S Z É P I R O D A L M I L A P

<p>Szerkesztőség Kényes utca 175. Kiadóhivatal Nagytemető utca 519 szám. Nagy M. Könyvnyomda</p>	<p>Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel. Előfizetési ár: Egész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr</p>	<p>Hirdetseket árszabályszerint vétetnek fel. Egyez számok kaphatók. Lővenfeld Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.</p>
---	--	--

Közművelődés.

Az iskola előkészít az életre, de korán sem tanít meg arra, hogy mint álljunk meg az életben.

S valamint a tengerészt bátorra és ügyessé csak a viharok edzik: úgy az élet harcában való bátorságra és ügyességre legjobban az élet viharai edzenek meg bennünket.

Ez az oka, hogy gyakran láthatunk kevésbé iskolázott és tanult embereket, kik könnyebben és nagyobb szerencsével boldogulnak az életben, mint azok, kik végigjártak egy sereg iskolát s tanultak is mindenkor szorgalommal. De hát nincs meg az élethez való bátorságuk és ügyességük s nem is tudnak boldogulni.

Az életben való boldogulásra egy mód adja meg az alkalmat s e módot leginkább e szóval jellemezhetjük: közművelődés.

Nem műveltséget — tehát per-

fekt, befejezett dolgott értünk alatt, — hanem igenis azt az állapotot, melyhez az alapot minden embernek az iskola adja meg s mely sohasem befejezett, hanem mindig tökéletesebbedik, mindig fokozódik, mindig halad. Tehát művelődést, — a »művelődik« szó igazi értelmében — melyhez bizonyos fokú műveltség elengedhetetlenül szükséges.

Azt mondja a nép: »a jó pap holtig tanul«. — Ép ilyen a közművelődés is; mindig haladnia, nőnie, fokozódni kell. S csak a mely ember a közművelődés útján halad, az van igazán képesítve az élet harcaira s az van valóban kijelölve a boldogulásra, a szerencsére. S lehet tanult iskolázott ember, ki azonban a közművelődésnek nem barátja: ez nem is boldogul az életben; míg a ki a közművelődés igényeinek megfelel, ha kevésbé tanult is, alapját bírja ebben az életben való boldogulásának.

A közművelődés tehát folytonos és feltétlen haladást jelent. Haladást iparban, kereskedelemben, társadalmi és politikai, közgazdasági s egy szóval minden téren, melyet az élet elénkbe tár s melyen az ember megélhetését és boldogulását keresi.

Kezdjük a politikán, melyet csak futólag szabad érintünk. Mi okozza a kormányok és államférfiak bukását diadalát? Nem más, mint hogy meghallgatják vagy elmellőzik a közművelődés szavát; ha nem akarnak feltétlenül és folytonosan haladni, megbuknak, ha azonban ez a jelszavuk, akkor győznek.

Nézzük a társadalmat. Nincs ott társadalom, nincs ott társadalmi élet, hol a társadalomban nincs meg a közművelődésre a hajlam és az akció. Ott csak senyved a társadalom mint az üvegházi növény, ha szabadba viszik, hol megüti a dér. Hanem ahol jelszó a közművelődés: ott él a társadalom s virágzik a társadalmi élet

T Á R C Z A.

Lejárt tartozás.

Irta: MUNKÁCSY KÁLMÁN.

(Folytatás.)

A herceg bemutatkozott és néhány szörnyen elesélt ókori bökkal hozakodott elő, Éva mosolygott rajok és beszélgetésbe ereszkedett vele. Alig vett többé tudomást Tassi jelenlétéről. Tassi csakhamar észrevette, hogy itt ő immár egészen felesleges. Az uton hazafelé foglalkozott még kissé elméjében a különös leánnyal, de mire belefogott a másnapi vezércikk megírásába, alig létezett számára már egyéb az erőszakos francia gyarmatpolitikánál.

A herceggel azután hosszú időn át alig s mindég csak futólag találkozott. Amit hallott a fiatal pár felől, másoktól hallotta. A herceg egyre panaszkodott a kaszinóban, hogy a leány átkozottul kevés pénzébe kerül, semmiképen sem ad elég teret aranyai elpocsékolására. Ha egy vagyont érő ékszerrel felajánl neki, megrázza a fejét. »Te gyen inkább száz forintot a takarékpénztárba atyámnak.« Nyomorúságos száz forintot!... Egyszer meg erősen bepezsgő-

zött állapotban roppantul bizonygatta, hogy van valami a leány lényében a kigyóéből. Olyan hideg a karjainak az ölelése és mégis úgy fogva tartja az embert.

Egy párszor látta a Stefánia-uton a piros üléses viatóriában. Mindég egyformán, szinte mozdulatlanul feküdt a párnák között. Ha köszöntette valaki, gépiesen megbecszengette a fejét, mint valami automata. Soha sem látszott érdekelni egyéb a felhők kavardásánál.

Egy forró nyári délben azonban beszélt vele. Amint az uszodából kijövet a korzón hazafelé sétált, az egyik lámpaoszlopnál megpillantotta őt a vasrácsra támaszkodva. Tágra nyílt, csillogó szemekkel bámulta a vizet. A forró, aranyos napsugarak hízelve ragyogták be karsu alakját. A könnyű, piros battiszt ruhából kecsesen emelkedett ki szőke fejcskéje, mint a tulipán kelyhéből az aranyos porodacsomó. Szükségét érezte, hogy megszólítsa.

— Milyen szép ön ma, Éva, mondotta neki őszinte elragadtatással.

A leány meghuzta fehér kezét a lenge battiszton.

— Ezek a rongyok teszik.

Nyugodt, szenttelen arccal tekintett fel reá.

— A kép maga megvolt, csak a drága ráma hiányzott hozzá. A ráma tesz mindent. Ön megszerezte azt is.

Valami álmos közömbösség érződött ki minden szavából. Lassu lépésekben mentek egymás mellett a forróságtól megpuhult aszfalton. Tassi nála szoktalanul meleg hangon beszélt.

— Hát hogy van mindég, Évike?

— Köszönöm, jól. A herceg szeret, szépen megbecsül még eddig. Nem hiányzik semmim se. Atyámnak pedig nagyon jó dolga van.

— Csakhogy elégedett, kis Évi?

— Hogyne volnék az. Szegény leány voltam, az édes jó anyám bizonyosan nem álmodta, hogy ilyen szerencse fog érni valamikor. Várhattam-e valamit a közönséges élettől, mondja? Semmit, ugy-e bár. Persze, hogy semmit. Az utat számára megcsinálták, csak egy kissé megkellett tisztítani, hogy reácsusszam. Megyek most már rajta magamtól.

Szeliden, nyugodtan beszélt, minden szava őszintének látszott. A propeller-álmás kis fabódéjához érve, Tassi megfogta a kezét. Hagyta minden húzódás nélkül,

— Hát nem haragszik reám Évicza, ugy-e bár?... Eddig azt hittem...

Az ipárban legfeltűnőbb példait látjuk a közművelődés szükségének hiánya káros voltának, meglevése áldásos hasznának. Ilyen iparos, ki a folytonos hładásna nem barátja: alig él meg munkála után; Az iparág melynek űzői közt a közművelődés nem ápoltatik, nem termel s nem képes versenyre, s maga az egész ipar csak tengődik, csak a pang.

A közgazdaságban ép ezeket tapasztalják. Milyen más például egy magyar földmives, meg egy angol sorsa; az napról-napra éldegél csak valahogy, ez földesar lesz okos és gondos munkája után. A magyar földműves is dolgozik, de nem barátja a haladásnak, a közművelődésnek; a hogy apja feltúrta a földet, őse akarja s nem is csinálja más-kép; míg az angol, az minden gazdasági évben kísérletez, próbál és halad, boldogul.

Legszembetűnőbben mutatja a közművelődés szükségességét és hasznát a kereskedelem, az ipar mellett. Hiszen mi volt csak harmincz év előtt is hazánk kereskedelme és mi ma? S bizonyára nem érte volna el e magas nivót, e verseny és szállítási képességét, ha nem lettek volna hajlandók a kereskedelem emberei a közművelésre, a folytonos haladásra.

Ezek után tehát kimondhatjuk, hogy a világ fentartója, a boldogulás főfaktora s az emberiség egyetlen élő eleme: a közművelődés minden

téren, minden időben; közművelődés az államokban, az országban; közművelődés a családban s az emberben. Más-kép kifejezve egyellen szóban, mely világosságot tár elénk, ragyogó fényt fest utunkra s a pálya végén glóriával kecsegtet:

Excelsior!

O.—K.

Az iskola és difteritisz.

Alig van édes hazánkban város, község, melyben a ronsoló toroklob, a gyermek világ e réme fel ne lépett volna. A magyar nemzet jövő nagyságának reménye, a családi boldogság édenét képező ifju honpolgárok soraiból kérelhetetlenül, és feltartóztatlanul százával és ezrével zedi áldozatait. Az ifju nemzedék nap-nap után fogy, a nemzet védereje csökken, s a családok fölé a bánat gyász fellegebörül. A temető sirhalmái szaporodnak s igen sok szerény fejfa van ékelve a frissen hányt sir rögei közé, mely alatt az édes anyák boldogsága, atyák lelki édené, büszkesége, családok megtört reménye, a ronsoló toroklob áldozata pihen.

A napi lapok az ország minden részéből közlik a leverő hirt, e járvány öldöklő pusztítását, de a magyar alföld az leginkább, mely a járvány góczpontja lett.

A lapok utóbbi számai kimutatást közöltek az egyes megyékben elhalt áldozatokról, melyben megyénk az első közt szerepel, a mennyiben az egy év alatt elhaltak száma meghaladja az ezeret. Az orvosi tudomány minden lehetőt megtesz figyelme mindenre kiterjed, mi a járvány terjedését megakadályozhatná, terjedését csök-

keníthetné egyedül az iskola, a gyermekek otthona az, mely talán kevésse van méltatva, mely pedig a tanulók sűrű érintkezése folytán a fertőzés színhelye lehet.

Eddig a járvány fellépése maga után vonta az iskolák bezárását, a tanítás szünetelését. Azonban ezen eljárás sok visszaélésre szolgáltatott okot, mi által a n. m. vallás és közoktatási miniszter jónak vélte korlátozni ezen számtalan esetben elhamarkodott lépés foganatosítását, mely az óvintézkedések kellő betartása mellett, kivált szörványosan előforduló esetekben fölösleges is.

Azt hiszem, szolgálatot teszek a közönségnek, kartársaimnak, ha közlöm e becses lap hasábjain azokat a szabályokat melyeket én követek, melyek a közegészség elengedhetetlen követelményei.

Ott, hol ezen járvány fellépett, a szelíztetés, tisztaság és fertőtlenítés mellett, figyelmünk és gondoskodásunk főtárgyát az ivó víz képezze. Tekintve, hogy az alföldön az ivó víz számtalan helyen majdnem élvezhetetlen, az egészségre káros befolyású, sok iskola van azon kényszer helyzetben, hogy saját kútját mellözve nagy távolságról szerzi be növendékei számára a jó ivó vizet. Minthogy a járvány mivel sem terjeszthető jobban mint a közös ivó edények használata által, lelkiismeretességgel ügyeljünk, hogy a kút vize fertőzött ne legyen, a növendékek a tisztán tartott közös ivó edényekből ne oltsák szomjukat, hanem minden tanuló táskájában poharat tartson s az előadás megkezdése előtt, valamint az órai szünetek közt, az iskola szolgálja vagy a nagyobb növendékek minden tanuló poharába kellő mennyiségű vizet önthetnek. Lehet, hogy kartársaim ezt kivihetnek fogják tartani, pedig higgyék el, hogy a szülők saját jól felfogott érdekeiből kifolyólag nem ellenkeznek; sőt a

Semmtmon dőüresi arccal felelt, mintha a legérdéktelenebb dologról volna szó.

— Azt hitte? ... Amit velem tett, azt soha sem fogom élfeledni.

Azon este gondolta először Tassi magában, hogy ezt a ragyogó formába burkolt érdekes lélektani problémát nem lett volna szabad a kezéből kiengedni. Gondolatai minduntalan visszatértek a szép sphynxre. És mikor néhány nap mulva a herczeg megfogta a színház foyerjében, hogy menjen fel Éva páholyába, neki el kell mennie egy órára, bizony nem egészen nyugodtan verő szívvel kopogtatott be nála. A leány egészen be volt húzódva a páholy bársonyába, még a kitárt legyezőjét is arczához itt szorította, hogy ne bámulják odalenn.

— Elment a herczeg? — kérdezte kissé előrehajolva.

— El, egy órája. Szabad addig helyettesítenem őt?

Némán mutatott a mellette álló zsölyére. Azután elmerülve halkán, mintha csak hangosan gondolkoznék, mondotta:

— Bizonyos! Egy idő óta valamit tiktól előttem. Gondolom mit.

Tassit kissé meglepték a szavai.

— Talán egy kis apprehensió?

Csak a kezével intett.

— Dehogy... Semmiért se tudnék rá megharagudni. Hiszen még mindig gyerek akit mások vezetnek. Ilgyje meg, ha ma elhagyna, nem állanék rajta bosszút. A gyermek nem hibás, ha a kezébe adott porczellánbabát összetöri.

Azután elhallgatott és újra figyelni kezdett a darabra. Valami kiforratlan, fiatal német író kuszált fonalu drámáját adták, amelyben a fatanizmus tanait hirdette. Tassi figyelmét sehogysem tudta lekötöni a szinpan.

— Hisz ön a végzetben, Éva? — súgta a leány fülébe.

A leány hozzáfordult. Egy perczre valami ünnepélyes, komoly tűz csillant meg a szemében.

— Hiszek.

— Én is. És lássa, nem tudom mi mondja nekem, de bizonyos vagyok benne, hogy maga lesz még az én végzetem.

Futó mosolygás surrant végig a kicsi ajkakon. A szinpad felé fordult újra.

— Nagyon könnyen megeshetik. Lássa, ön is erősen belejátszott az én életembe. Valami kölcsönösségnek kell lenni az ilyen esetekben.

A harmadik felvonás is vége felé járt már, alig akadt már még élő szereplő és a herczeg még mindig nem mutatkozott.

Tassi tréfás mosolygással interpellálta me a szép leányt.

— Nos, és mit csinálna, ha például most Jenő barátunk egyáltalán nem térne löbbé vissza?

Éva felvonta a vállát.

— Nem esném kétségbe. Önhöz mennek azonnal.

A következő perczben az ajtó előtt ismerős lépések hallatszottak. A herczeg sajátos, kissé tánczó lépései. Tassi oda-simult egészen a forró leányhoz.

— Jól teszi. Várni fogom.

Éva megrázta a fejét.

— Ne kívánja!

És mégis megtörtént. Sokkal hamarabb, mint bizonyára bármelyikük is gondolta. Alig egy hét mulva.

A szerkesztőség tagjai még nem tértek vissza a vacsoráról. A csak félig kivilágított szobákban alig lézengett egy-két ember. Az örökös frakkba öltözött, ropantul parfümös dzscentri-volontér egy csinos szedőleánnyal incselkedett a bécsi telefon fülkéjében. Az intervicvek nagy mestere egy keményszavu tábornok szenzációs, de kissé kusza nyilatkozatait fésűgette a kutyanyelveken. A karikalábu vörshaju törvényszéki tudósító roppant buz-

a tanítói készségesen támogatják, s a gyermekek is örizzéknek tanuló társuk poharának használatától.

Ezen eljárás a tanítási időt sem rövidíti, a mennyiben szünetekre esik, az előadás órájának pontos betartása helyett pedig $\frac{1}{4}$ órával hamarabb lépünk iskolánkba, növendékeinek egészsége megköveteli tőlünk ezen áldozatot. Az én iskolában a gyermekek, ezen eljárást annyira megszokták, hogy a 160 főre terjedő tanuló viz szükséglete 10 perc alatt ki van elégítve.

Lehet-e az iskolára metszőbb gúny, méltóbb elítélés, mint az iskola porától szennyezett ivó a ézsa, melyből néhány törött nádeső, vagy egy megkínzott csutora meredez? Jobb esetben egy kanta, mellé helyezett bádoghól készült félliteressel, mely kézzel-kézre, ajkáról-ajkra jár, melyről túlzás nélkül elmondható, hogy «rozsdá marja, nem ragyog» Ily rendtartás mellett, tisztelt a kivételeknek, az iskolák lehetnek a járvány terjesztői, a bacillusok búsan tenyészlő meleg ágyai.

Nem tartom megengedhetőnek azon helyi viszás szokást sem, hogy a tanulók előadás után távozás helyett, a szellőztetést akadályozva, a tanteremben maradnak s ott várják be a délutáni tanítás kezdetét. Ezen időt felügyelet hiányában nemcsak rendtelenséggel töltik, hanem felkavart por és szenny az ivó vizet: sőt talán a betegség miasmát már magukban hordó tanulók az egész osztályokat inficiálhatják. Azért ezen mivel sem indokolható állapot lehetőleg minél több helyen, járvány esetén pedig minden körülmények közt és mindenütt megszüntetendő.

Et hunc venio ad fortissimó mondja a latin közmondás. Rövid soraim folyamán én is a legfontosabb esetekre akarom még heveses figyelmüket felhívni. Kutassuk lankadaltan szorgalommal, van-e iskolánkban

galommal udvarolt a dróton keresztül egy telefonk. asszonyan.

A külső üvegajtó felnyílt, ruhasuhogás hallatszott. Egyszerre mindenki arra fordult. Valamennyien megismerték a szép belépőt. Évát nem hozták zavarba a feléje tola-
kodó férfios 'e' intések.

— Itt van már a szerkesztő úr?

Mind a hárman hozzája ugrottak, hogy kalauzolják őt. Az illatos dzsentrí urfi volt a legszemesebb. Bevezette Tassihoz, egy ideig figyeltek az ajtó közelében, nagyon halkán beszélgettek, nem hallatszott ki egyetlen szó sem. Visszatértek hát a félbehagyott témákhoz. A volentér a szedőleányhoz, a tudósító a telefonhoz, a reporter a dörmögő generálishoz. Csak egyszer ütöttek fel a fejüket. Az alattuk dübörgő hatalmas rotációs-gép zaján valami apró pukkanás verődött keresztül. Bizonyosan ajtót csaptak be valahol.

Negyed óra múlva távozott a leány Nyugodt, lassu lépésekben, ahogy jött. Hajlongva bókoltak valamennyien utána. Az ajtóban egyszerre megállott. Halk, fáradt, színtelen hangon mondotta:

— Menjen be valaki az urak közül a szerkesztő úrhoz. Szüksége van rá.

A reporter tola-
kodott be legelsőnek, de ahogy benyitotta az ajtót, rémülve tán-

olyan gyermek, kinek hozzá tartozói közül valaki e ragályos bajban szenved, ha igen távolítsuk el őt késedelem nélkül. Azon esetben, ha a gyermekek családtagjai közül a járvány valakit elragadott, a fertőzött háztól járó növendékeket ültessük külön padba, hogy a többiekkel testi melegükkel ne érintkezzenek, mert lehet, hogy a fertőzésnek ellenálló gyermekek nem bírlak fogékonyssággal a járvány iránt, míg ellenben a ruhájukon behurczolt ragály csíráinak, ugynevezett bacillusainak a fogékony gyermekek szervezetébe juttatása által sokakat a ragály, vagy halál torkába vihetnek. Sok esetben megtörtént, hogy az ily ragályozott háztól járó tanulók egészségesek maradtak, míg ellenben a mellettük ülő egészséges családok gyermekei inficiáltak s rövid idő alatt kiszervekedtek.

A ragályos bajból kiépült gyermekek is egészen külön padba ültetendők, hogy a többiekkel ne érintkezzenek, mert bár a felgyógyultak kórtünetei nem oly súlyosak, a betegség szelidebb lefolyású, mégis könnyen a ragály tovább vívói lehetnek.

Ezek azon szabályok, melyek a közegészségügyi törvények pontos betartásán felül, minden iskolában szigorúan szem előtt tartandók.

Melyeket a tanítótól, lelkiismeretének nyugalma — az ifjú nemzedék élete és a haza köretele. r. f.

H I R E K.

— Pól Dani főjegyzőnk állapotában mint értesültünk, ujabban semminemű javulás nem állott be. A beteg bár eszméleténél van teljesen és beszélni is képes erőteljesen, mozdulatlanul fekszik ágyában. Teljes tudatában van, hogy milyen betegség érte. Gyakrabban kér környezetétől enni, de néhány kanál levesen kívül egyebet nem képes elfogyasztani. Nehány hét múlva, mi-

torodott vissza. Tompa kiáltás hagyta el az ajkát.

Tassi Rikárd ott ült a nagy bársony karossékban íróasztala előtt, kezében a türkizes papírvágóval, amelylyel egy poetikus lelkületű főherczegnő ajándékozta meg. A legszebb szabásu frakk simult testéhez. A gomblyukába friss, fehér aszter volt tűzve, ajka félig, mintegy szellemes mondásra nyitva.

A himzett ingmell baloldalán apró ke-
rek folt barnállott, amelyből sűrű, buja cseppekben folyt a vér.

Az asztalon felnyitott piros peluche-
tokban remek gyémánt-diadém szípkarkázt mellett kis levélke feküdt mogyorónyi-
nak betűkkel megírva.

»Ma váltottam jegyet a grófnővel.
ma kell válnom tőled édesem. A mi időnk lejárt, az övé következik. Fogadd bucsuzásul mását annak az üdvözlésnek, amellyel holnap menyasszonyomat köszöntöm. Jenő.»

A szőnyegen a karszék mellett apró baby-revolver hevert, alig nagyobb egy közepes tollkésnél. Bámulatosan gyakorlot, hidegvérű kéz találhatott csak vele...

kor a betegség elveszti acut természetét, beteg főjegyzőnk Szarvasra fogják hozni.

— A közös legelők elkülönítéséhez szükséges katasteri munkálatok eszközzése és díjazása tárgyában a kir. belügyminister is helybenhagyta Szarvas képviselőtestületének határozatát. A minister egyuttal megjegyzi, hogy a munkálat szerkesztésének összes költségei az illető község által az 1885 évi 45055 számú p. ü. ministeri utasítás rendelkezéséhez kipest az egyes községi birtokosokra változott földrészeleiknek és birtokuknak hold számához képes vetendők ki.

— Házvétel. Horvát Dezső nyugalmazott kir. táblai bíró megvette városunkban az özv. Medveezki Józsefné és a Moravesik Géza-féle házat.

— Hivatalos látogatás. Gaszner Pál kir. pénzügyigazgató városunkban időzik a mkir. adóhivatal, a pénzügyőri szakasz s a városi adóhivatal ügykezelésének megvizsgálása ezéjából. A pénzügyigazgató mellett egy számtiszt segédkezik a vizsgálatoknál.

— Táncmulatság. Az izr. ifjúság által az izr. iskola javára f. év és hó 4-én a »Bárány« vendéglő nagytermében megtartott táncestély minden tekintetben varakozáson felül kitűnően sikerült. A rendezőség, melynek élén Kohn Ignác és Silberstein Fülöp urak állottak; mindent elkövetett az estély anyagi és erkölcsi sikerét érdeklőleg, és hogy az estély közönsége kivilágos-kiviradtig együtt maradt — folytonos és fesztelen jól mulatva, ez főleg gazdasszonyokul felkért Grimm Mórné, Dr. Szemző Gyuláné, Mérei Miksáné és Scheiner Józsefné urnők érdeme kik buzgón lankadaltan tevékenységgel s szívélyes lekötölező modorokkal, osztatlan elismerést és köszönetet vívtak ki maguknak. A segédkező leányok, Glásner Irén, Fischl Vilma, Huszerl Paulin, Zúsz Irma, Mondechein Adél, Scheiner Sarlott k. a. annyival inkább kiérdemelték a dicséretet, mert a szabott áron túli adományt el nem fogadták — köszönet nélkül. — A terem fényesen volt berendezve, Schönfeld Mihály és neje hozzá-
fáradó zárainak köszönhető. A négyest 60 pár tánczolta, asszonyok: Dr. Lengyel Sándorné, Edelstein Ignáczné, Dr. Szemző Gyuláné, Dr. Reismann Adolfné, Grimm Mórné, Löwy Simónné, Huszerl Lópné, Wigner Lajosné, Mondschein Károlyné (Bpest.) Mencer Hörné, Fischl Józsefné, özv. Berger Gyuláné, Mérei Miksáné, özv. Pollak Henrikné, Tausz Mórné, Urbanek Sándorné (B.-Szt-Andrásról.) Schlezinger Sománé Guszmann Hermanné, Robicsék Károlyné, Buck Adolfné, Scheiner Józsefné, Scheiner Jakabné, Kohn Ignáczné, Schönfeld Mihályné, Mandel Jakabné, Fináli Mórné, Zúsz Lajosné, Braun Bernátné, Grünvald Bernátné, Wolfman Jakabné, Goldstein Károlyné, Forschner Albertné, özv. Kohn N.-né, Trébics Ignáczné, Weiszmáler Antalné, Weisz Dávitnénőv. Resovszki N.-né. Leányok: Fischl Vilma, Glásner Irén, Huszerl Paulina Löwinger Berta (M.-Túr), Türtltaub nővérek (B.-Csaba.) Tausz Malvin, Mondschein Adél, Trébics nővérek, Szúsz nővérek, Urbanek Mariska, Berger Vilma, Weinberger Lujza, Forschner Berta, Schlezinger Szeréna, Kopperl Lujza, Kohn Janka, Rosenberg Flóra, Schönfeld Fáni, Braun Berta Guzmán Reg., M. dl Zs., Ungár Paula, Fináli Fenóra, Frankl Ilonka, Klein Jozsefine, Weisz Helén. Weinberger Matild

Tüntetés a polgári házasság ellen Szent-Andráson Ugrai István kezdeményezésére mintegy száz aláírással ellátott kérvény szándékolatik benyújtani a megye törvényhatóságához oly czélból, hogy ez a kormányhoz a polgári házasság behozatala ellen fölriratot intézzen. Ugyan ily értelmű memorandumot intéztek az orosz házi kerület országgyűlési képviselője, Veres Józsefhez

— A kondoroszi iparosok ipartestület szándékoznak létesíteni.

— Uj földmives iskola. Földmives iskolát akar Békésmegye törvényhatósága létesíteni a megye kiscgazdái részére Csabán. A gazdasági egyesület elkészítette már ugy a tervet, mint a költségelirányzatát. A megyének 50 ezer frttal, az államnak 14 ezer frttal kellene hozzájárulnia. Az épület emelésének, az iskola és a művelendő terület berendezési költségeit a megye, tanterők díjazását az állam fedezze. Csaba városa az iskolarészére szükséges 150 hold területet ingyen adta. A napokban Torma Béla, miniszteri tanácsos Csabán volt és az intéző körökkel végleges megállapodásra jutott. A földmives iskola két osztályába mintegy 30—35 növendéket fognak fölvenni. Télen esti oktatást fognak tartani a felnőtt gazdálkodók részére. A megye egyes községeiben a mezőgazdasági vándortanítást fogják biztosítani.

— Nyilvános számadás. A szarvasi izr. iskola javára rendezett tánczestély bevétele 376 frt 85. kiadás 107 frt 33. tiszta jövedelem 269 frt 52. Felülfizettek — 5. frttal özv Kvacala Jánosné, Dr. Fuksz Ede, 4 frttal Kmetz Mihály, Lusztig Miksa, Haraszi Oszkár, 3. frttal Kohn Ignác, Medveczky József, Weisz Soma, M.-Túr. 2 frt 50. krral Grim Mór, Lówy Simon, Dr. Szemző Gyula, Urbanek Nándor, Szent-András, Dr. Lengyel Sándor, Klein Adolf, Gyoma — 2. frttal Áron János, Mérei Berta, Braun Adolf, Bácskay Jakab, Schreiber Wilmos, Réthy Sándor, Mázor Elemér, Kollár Lajos, Guszman Mór, — 1 frt 50 krral Grosz Ármin, Dr. Reisman Adolf, Berger Soma, Ol. Izsák Robitsek Károly, — 1 frttal Tajber Gusztáv, Schwart Dani, Szt. András, Pollák Béla, Resenfeld Adolf, Dr. Wigner Géza Ungár János, Weinberger Miksa, Weiczner Gábor, Blonder Salamon, Goldberger Ignác, Dr. Gláner Ármin, Scheiber L. Buk Adolf, Scheiner Benő, Gláner Adolf, Deutseh Ármin Grosz Mór, Neustell Soma, Grim Jakabné, Blejer Soma M.-Túr. Rzenberg Fülöp, Wolf Gyula, Steiner Gábor, Tausz Mór, Baitner Zsigmond, Réthy Adolf, Pál és Béla, Sopper Lajos, Schiner János, Schiner Hermann, Szt. András. — 50. krral Rasovszkyné Konh Abraham, Wigner Lajos, Huszerl Lípót, Schwitzes Jakab Szent-András Braun Bernát, Stein Albert, Menzer Mór, Scheiner József, Csilla Sándor, Br. Gyuláné, Edlstein Zsigmond, Schönfeld Mihály, Weismayer Antal, Schlézingner Soma, Csiz Péter, Robitsek János. Fogadják az igen tisztelt felülfizetők hálás köszönetünket A rendezőség.

— A márcziusnapokat az Ó-szöllői magyar olvasó kör is megfogja ünnepelni még pedig, hogy a városiakminél, tömegebben jelenhessenek ott meg, a nagy nap előestéjén 14-ikén. Mint értesültünk már is jobban megígérték részvételüket az ünne-

pélyen, mely egyszerűsített a kör megnyitási ünnepélye is lesz.

— Roncsolótoroklob. Márczius 2-iké óta újabb megbetegedés nem történt.

— A szarvasi iparoskör választmánya folyó hó 6-án tartott választmányi ülésen szó többséggel határozatba hozta, hogy az alakulandó önképző iparos ifjúsági körrel egyetemlegesen köri helyiségül Sárkány Ferencz lakását veszi bérbe ami már csak megtakarítási szempontból is bárki által helyeselhető, mert sokkal könnyebben elviselhető ezen egyesületek kiadásai eként mint ha külön-külön helyiségeket bérelnek és külön-külön szolgálkat tartanak. De erkölcsi haszna is van ennek amennyiben ugy az iparosok valamint azoknak segédjei szabad idejüket együttesen tölthetik. Az iparosok meglesznek mindent arra nézve hogy az önképző kör céljának és feladatának megfelelően s a kitűzött czélt elérje. Kár hogy az ipartestület elszakadt a körtől, miután együttesen e három egyesület. nem fizetne annyi bért a közös helyiségért mint külön-külön munkássága is eredményesebb lenne.

— Adományok az ó-szöllői magyar olvasó-kör részére. Haviár Dániel 2 frt Benka Gyula 1 frt 20 krt. Matusik Janos 50 krt adományozott a kör javára, mi ezenel nyilvánosan nyugtáztatik. Az elnökség.

— Végelbocsájtók. Az 1880-ba sorozott összes helybeli cs. és kir. valamint honvédségi legénység végelbocsájtója, a városházára megérkezvén az illetőknek kézbesítettnek.

— Emlékeztető. A sorozás városunkban, mint azt már régebben közöltük, ma veszi kezdetét s tart vasárnapot kivéve napoként egész 14-ikéig, a következő rendben 9-ikén I. kor. o. 1—200 10. I. k. o. 200—végig. 11-én II. korosztály végig 13. III. korosztály végig és az idegen állításkötelesek. A sorozásra felhívott állításkötelesek száma: I. korosztály 414. II-ik 272 III. 177 összes 863.

— Öcsödön márcz 15-ikét a «Polgári Nép- és függetlenségi-kör» fogják megünnepelni. Ez alkalommal, hir szerint a «Nép-kör» 25-éves fennállásának emlékére ünnepélyt rendez.

— Tűz hamvasztá el öcsödön a Kuh M. Tóbiás házat, melyet gondatlanság okozhatott. Este pár szekér szalmát raktak fel a padlásra, ez ójközben meggyúlt s a ház leégett.

— Az öcsödi ipartársulat m

tánczvizalmat rendez. Személyi belépti-dí 50 kr. családjeggy pedig 1 frt.

— Dr. Téry Ödön közegézségügyi felügyelő a napokban városunkba érkezik.

Mezői piac.

Szarvas, 1893. Márczius 3-én

Buza legjobb 7.30. közöpszerű 7.10
Árpa, legjobb 4.40 Zab, legjobb 5 frt Kukoricza 4.40. Széna 3.30. Szalma 1.—. Készén 1.20. Marhahús —.56 és —.48. Jubhus —.32 Sertéshus —.46. Szalonna —.50. Disznózsir 5.4. Napszám árak. Egykét lovas napszám 2 frt Férfi ellátással 30. Ellátás nélkül 40 kr. Nő ellátással 20 kr. Ellátás nélkül 30 kr. Gyermekek ellátással 15 kr. Ellátás nélkül 20.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. október 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.

Mező-Túr érk: 10:20 > 2:32 >

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.

Szarvas érk: 1:22 > 5:56 >

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz

Arad ind: 8:20 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este

Csaba érk: 9:20 > 12:50 > 10:50 >

> ind: 9:25 > 1:15 d. u. 11:05 éjjel

Mező-Túr érk: 10:29 > 2:42 d. u. 12:49 >

> ind: 10:30 > 2:50 > 12:53 >

Szolnok érk: 11:15 > 4:04 > 2:06 >

> ind: 11:46 > 4:15 > 2:21 >

Budapest érk: 1:50 d. u. 7:25 este 5:50 regge

Arad-Budapest

602. gy. 604. sz. 606. sz

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 ese

Szolnok érk: 3:53 > 11:04 > 12:35 éjjel

Mező-Túr érk: 4:47 > 12:17 d. u. 2:06 >

> ind: 4:48 > 12:24 > 2:09 >

Csaba érk: 5:52 > 1:48 > 3:33 >

> ind: 5:57 > 2:13 > 3:53 >

Arad érk: 6:57 ese 3:45 > 4:52 reggel

Felelős szerkesztő Mihálf József

Laptulajdonosok

Sá. sz. y. á. n. s. é. M. ... J. ...

ELADÓ-MALOM.

Egy nagy gőzmalom jó forgalmu városban

kedvező feltételekkel

E L A D Ó

vételára 14.000 frt Hol? Megmondja a

Kiadó-hivatal.